

Рубриката „Трибуна на младите“ се осъществява с финансовата подкрепа на фондация „Еврика“

ФОНДАЦИЯ „ЕВРИКА“ – РАВНОСМЕТКА ЗА ПОСТИГНАТОТО ПРЕЗ 2015 Г.

Фондация „Еврика“ успешно продължава делото на редица бележити изследователи, обуславяли развитието както на българската, така и на световната наука... Фондация „Еврика“ е създала традиция да се подкрепят млади дарования, новатори и предприемачи. Много от носителите на наградите „Еврика“ вече имат постижения на високо ниво и реализират проекти в партньорство с български и чуждестранни организации. Научните им постижения са в резултат и на получените чрез фондация „Еврика“ нови възможности в областта на науката, техниката и технологиите. Всеки от тях популяризира българската научна школа и работи за повишаване репутацията на страната ни...

Из приветствието на Президента на РБългария
г-н Росен Плевнелиев,
27 януари 2016 г.

С музикален поздрав от състав на Националния дворец на децата с художествен ръководител Силвия Статкова започна церемонията по тържественото награждаване на лауреатите на ежегодните награди за постижения в науката и за най-добър млад мениджър, изобретател и фермер за 2015 г. на фондация „Еврика“. Сред многобройните гости бяха г-н Ивайло Калфин – вицепремиер и министър на труда и социалната политика, депутати, представители на министерства, университети, ръководители на неправителствени организации, лауреати от предходни години, стипендианти на фондацията и др.

Ежегодните награди на фондация „Еврика“ се присъждат на млади хора за техни значими постижения в науката, за изобретения с голяма обществена значимост, за постижения в управлението на стопански организации, както и за най-високи резултати в развитието на селскостопански дейности. Целта е стимулиране на най-добрите постижения в съответната област и широко популяризиране сред обществеността на най-талантливите и способни млади хора, на тяхната дейност и успехи, за налагане на техния пример сред младото поколение.

Стилното тържество, което се състоя в НДК на 27 януари 2016 г., бе открито от изпълнителния директор на фондация „Еврика“ г-жа Боряна Кадмоно-

Пенка Лазарова,
отг. секретар на сп. „Наука“

ва, която по традиция представи основните постижения на фондацията през изминалата година: подпомагане на участие в научни изяви в чужбина, на краткосрочни специализации на двама млади учени и на една научна публикация на млад учен в реферирано научно списание с импакт фактор; провеждането на 20 значими научно-технически изяви за деца и младежи у нас и в чужбина и други 6 редакционни, образователни и научно-информационни проекта; подпомагане на специализирани рубрики и издаване на специализирани вестници, предназначени за популяризиране на дейности на децата и младите хора в областта на науката и техниката; безплатни консултации на десетки млади хора по въпросите на правната закрила на интелектуалната собственост, търговското и облигационно право; организиране самостоятелно или в сътрудничество с други организации и осъществяване на около 20 образователни, научни и иновационни проекти на/за млади хора и т.н.

Тази фондация е една от малкото неправителствени организации, които подпомагат младите хора – тези, които търсят и които постигат новото. Затова примерът на Фондация „Еврика“ трябва да бъде подчертаван и популяризиран... , заяви в приветствието си министър Ивайло Калфин.

Конкурсите за избора на лауреатите за 2015 г. на престижните награди „ЕВРИКА“ за постижения в науката, за млад изобретател, млад мениджър и млад фермер, както и в предишните години, са били проведени в сътрудничество с университети, медии, обществени, стопански и други организации, отбелязва председателят на Съвета на фондация „Еврика“ акад. Кирил Боянов, който представи победителите в отделните конкурси и им връчи отличията.

Наградата на фондация „Еврика“ „ЗА ПОСТИЖЕНИЯ В НАУКАТА“ е учредена преди 20 години и се присъжда на млад изследовател на възраст до 35 години, избран сред защитилите докторска дисертация през последната година. Конкурсът се провежда съвместно със Съюза на учените в Бълга-

рия. Газгодишният победител е **ВИКТОРИЯ МИЛАНОВА**.

Виктория Миланова е завършила Университета по хранителни технологии в Пловдив като инженер-технолог със специалност „Технология на растителните, етеричните масла, парфюмерията и козметиката“ и е магистър по биохимия, специалност „Молекулярна биология“ в СУ „Св. Климент Охридски“. Дипломната си работа изработва в Департамента по имунология на Института по микробиология на БАН. След защитата на докторската си дисертация и понастоящем Виктория Миланова работи като молекулярен биолог в СМДЛ „Кандиларов“ ООД. Автор е на 9 научни публикации. Участвала е с доклади и постерни презентации в над 10 национални и международни научни форуми. Голямата ѝ мотивация да развива своя потенциал и да натрупва знания, съчетани с упоритост и амбиция, намират своя израз и в активното ѝ членство в секция „Имунология“ на Съюза на учените в България, EFIS и Международната научна платформа F1000, „Секция по етиология, патогенеза и животински модели на ревматологични заболявания“.

Виктория Миланова получава съвместната награда на Фондация „Еврика“ и Съюза на учените в България за отличната защита на дисертационен труд на тема „Възпалителен и деструктивен потенциал на неутрофилите при артрит“, за което ѝ е присъдена образователна и научна степен „доктор“. Тематиката е много актуална и е породена от по-детайлно изясняване на патологичните механизми при артрит с цел прилагане на индивидуален терапевтичен подход при пациентите с това заболяване. Резултатите и изводите в дисертационния труд на Виктория Миланова са с безспорен научен и практически принос при изясняване на патогенетичните механизми на ревматоидния артрит в тенденцията на съвременните проучвания в тази насока, с оглед търсене на нови терапевтични прицели при болестта. Много интересни за науката са извършените от Виктория Миланова изследвания на връзките на възпалителния процес в ставните тъкани със загубата на костна тъкан. Данните от дисертацията намират приложение при разработването и актуализирането на нови критерии за ранна диагностика на ревматоиден артрит, като могат да се използват за обоснова на терапия, насочена към удължаване периодите на ремисия, ограничаване на възпалението и риска от развитие на ерозивен и/или персистиращ артрит.

Във връзка с дисертационния труд са направени 8 публикации в български и международни научни списания, изнесени са 6 научни доклади у нас и в чужбина.

Научният ръководител и рецензентите на Виктория Миланова единодушно я определят като обещаващ млад изследовател, който притежава знания и умения самостоятелно да разработва и успешно да решава научни проблеми в областта на имунологията.

Наградата на фондация „Еврика“ за „МЛАД ИЗОБРЕТАТЕЛ“ се присъжда за 25-та поредна година. Участниците в конкурса са младежи, ненавършили 35 години към датата на подаване на заявката за патент и ненавършили 39 години към края на годината, за която се присъжда наградата. Те участват със свои изобретения и/или с изобретения, в които са съавтори. Конкурсът се провежда в партньорство с Националното патентно ведомство и Съюза на изобретателите в България.

Носителят на наградата е **ХРИСТО КОЛЕВ**, който още от ученик е активен участник и лауреат на много национални и международни конкурси и олимпиади по химия и биология. Дипломира се като магистър в СУ „Св. Кл. Охридски“, специалност „Медицинска химия“. Още от първата година в университета Христо Колев става кръжочник в Лабораторията по биокордиационна и биоаналитична химия. Това му помага да натрупа опит в области като биохимия, биосензори и органични полупроводници. Още като студент е активен участник в Националния и в Международния конкурс FameLab. В продължение на няколко години осъществява обучение по природни науки в частен английски колеж. Упоритостта и ентузиазмът на Христо Колев, съчетани с голямата му любов към химията, водят до включването му в редица научни проекти и изяви на университетско, национално и международно ниво. Той печели престижни награди и стипендии: награда „Алма Матер“ (2010, 2011), именна стипендия „Акад. Ростислав Каишев“ за постижения в областта на химията и химичните технологии на фондация „Еврика“; награди от катедра „Неорганична химия“ на СУ „Св. Кл. Охридски“ (2007, 2009) и др. Понастоящем работи в областта на клиничните изследвания като сайт мениджър в компанията С3i.

Христо Колев е популярен комуникатор на науката чрез радиото, телевизията и на сцена. Той приема мисията да направи науката част от българската поп-култура и да промени визията на научноизследователската работа пред обществото. Участва и допринася за създаването на предаването „Красива наука“, а по-късно води собствена рубрика, наречена „Бар-наука“. Скрипт зад артистичния псевдоним „Christobel“, прави иновативно концептуално изкуство и дизайн, които демонстрират фундаментален научен принцип или откритие, без компромис с естетиката.

Наградата „Еврика“ се присъжда на Христо Колев като съавтор на изобретението „Метод за отлагане на високоориентирани филми от полианилин“, защитено с европейски патент. Полианилинът е полимер, органичен полупроводник, способен да работи и като проводник. Такъв тип материали са основата на познатите OLED дисплеи и са потенциалния материал на бъдещето. Органичните проводници могат да доведат до разработването на еластични чипове, подходящи за имплантиране в човешкото тяло,

регулиращи кръвната захар, работещи като заместителен изкуствен орган и осъществяващи комуникация между нервната система и компютъра ни. Христо Колев разработва технологията, обект на изобретението, по време на работата си в експериментална лаборатория, базирана в Милюз, Франция, когато е само на 21 години.

Почетен диплом в конкурса за „Млад изобретател“ за отлично представяне получиха **Георги Баев** и **Николай Иванов**.

26-тият носител на наградата на фондация „Еврика“ за „МЛАД МЕНИДЖЪР“ е **ФИЛИП ФИЛИПОВ**, директор на международния b2b екип на компанията „Скайскенер“ и ръководител на българския ѝ офис. Конкурсът е организиран от фондация „Еврика“ и Асоциацията на индустриалния капитал в България.

„Скайскенер“ оперира на глобално ниво и е сред петте най-големи фирми в света, които предлагат сравняване на цени и условия за полети, хотели и коли под наем. Сайтът е преведен на над 30 езика и предоставя информация за цени в над 70 различни валути. Компанията има 10 офиса в цял свят, като Филип Филипов е инициаторът и реализаторът на идеята за отваряне на такъв и в България, в който работят над 50 висококвалифицирани IT специалисти.

Филип Филипов притежава уникална визия за бизнес развитие и подход към служителите си. Неговите експертни познания и уменията му да изгражда дълготрайни взаимоотношения с нови и настоящи партньори на фирмата са довели многократно увеличение на приходите на ръководения от него отдел. По негова идея е разработен фирмения продукт „White Label“, който дава възможност за конфигуриране на всички налични опции, по избор на всеки клиент и от страна на самите клиенти. Това е първият продукт на „Скайскенер“, който е преведен и на арабски език. Благодарение на него е сключена дългосрочна сделка с технологичния гигант Microsoft, посредством която компанията предоставя създадената от нея технология за търсене в сферата на туризма.

Компанията на Филип е редовен домакин на събития за обмяна на опит и познания в сферата на софтуерните технологии и безвъзмездно подпомага проекти на Националната астрономическа обсерватория в Рожен. Амбициите му са акцентирани към развитието на младия талант, като през 2016 г. ще стартира програма, насочена към наемане на студенти, стажанти и млади специалисти.

За отлично представяне в конкурса с почетен диплом бяха наградени: **Георги Кумчев** – мениджър във Фабрика за захартиени опаковки „Клондайк“ ООД – с. Труд, обл. Пловдив и **Димитриика Гринко** – изпълнителен директор и член на Съвета на директорите на „Алфа Кол България“ АД.

Носителят на наградата на фондация „Еврика“,

Асоциацията на земеделските производители в България и редакцията на вестник „Гласът на фермера“ за „МЛАД ФЕРМЕР“, която се присъжда за 25-та поредна година, е **БОРИСЛАВ МИТОВ**.

Успешната организация на цялостната земеделско-производствена дейност на стопанството си той осъществява чрез дейността на основаната от него през 2010 г. фирма „БИМ АГРО“ ЕООД, която обработва около 45 хил. дка земеделска земя в общини Антоново и Омуртаг. Зърнопроизводствената база се намира в с. Беломорци, община Омуртаг. Основната му инвестиция е в изграждането на модерни силози за съхранение на зърното и в закупуването на нова и качествена техника, с която да обезпечи правене на добро и модерно земеделие.

През 2010 г. Борислав Митов е избран за изпълнителен директор на „Сортови семена“ АД, гр. Търговище. Дружеството е с утвърдено име на пазара за семена с 30-годишен опит, специализирало в производството на посадъчен материал за зърнени, фуражни и технически култури. От 2006 г. има сътрудничество с PIONEER Company в областта на производството на техни хибриди в България.

Голямата амбиция на Митов за пазарно и продуктово развитие, интересите му в областта на новите технологии и иновативни достижения, получените високи резултати досега, съчетани с възможностите, предоставени от Европейските програми, са гаранция за по-нататъшно развитие на двете му дружества и превръщането им в образец за модерно селско стопанство.

В краткото си слово акад. Кирил Боянов честити огличията на лауреатите на престижните награди и пожела бъдещи успехи на всички присъстващи. А в поздравлението на Президента г-н Росен Плевнелиев беше изразена увереността, че *както и досега, младите хора, които днес получават награда на фондация „Еврика“, ще продължат научните си изследвания и проекти в направленията, в които работят, със същите вдъхновения и ерудиция.*

Измежду многото постижения на фондация „Еврика“ особено внимание заслужава предоставянето на стипендии на даровити и изявени ученици и студенти, които бяха връчени за 26-ти пореден път на 4 февруари 2016 г. в Националния политехнически музей. От създаването си досега фондацията е предоставила стипендии или добавки към стипендии на 2539 студенти и ученици. За втори път бяха присъдени и специални стипендии „Хуауей ИКТ“, за което фондацията е получила най-голямото си дарение за годината от мултинационалната компания „Хуауей Технолоджис“.

Специални гости на тържеството бяха председателят на Народното събрание г-жа Цеца Чачева, вицепремиерът с ресори европейски фондове и икономическа политика г-н Томи-

слав Дончев, посланикът на Китай у нас Уей Дзинхуа, Руки Лиу Янг – изпълнителен директор на „Хуауей Технолоджис България“, учени и общественици.

В приветствието си към младите хора председателят на парламента Цеца Цачева заяви, че във време, в което се говори за реформа в образователна система и висшето образование, трябва не само да се гордеем с тези млади таланти, но те трябва да бъдат пример и стандарт. *Когато това стане по-широката основа, тогава ще имаме самочувствие на нация, която, съхранила своите традиции, се вписва по най-добрия начин в днешния динамично променящ се свят, където иновациите, технологиите, точните науки, нанотехнологиите, точните специалности са онези, които проектират утрешния ден на цялото човечество*, отбеляза г-жа Цачева. Тя изказа специални благодарности към фондация „Еврика“ за 26-годишните усилия да подпомага талантиви амбициозни млади хора с доказан интерес към науката и към представителите на „Хуауей Технолоджис“, които също дават своя дан в това да се подпомагат доказани в своите резултати студенти и ученици.

Капиталът на България не е в банките, нито е във фискалния резерв, а в тези чудесни млади хора, които са специални, защото са надарени с талант и упоритост, заяви вицепремиерът г-н Томислав Дончев и изрази надеждата си, че държавата, обществото и бизнеса ще направят всичко необходимо този капитал да не бъде пропилян, както и да не изтече в други държави, защото това е единственото, което може да гарантира едно добро бъдеще на страната. Ако ние искаме България след десетилетия да бъде по-напред, най-голямата, най-смислената, най-умната инвестиция е повече усилия в образованието, науката и иновациите.

Стипендианти на фондация „Еврика“ за учебната 2015/2016 г. са 47 ученици и студенти с изявени способности в науката и техниката. От тях 21 са носители на медали от международните средношколски олимпиади по математика, информатика, физика, химия и биология (2 златни, 6 сребърни и 13 бронзови), 10 получават стипендии „Хуауей ИКТ“ и 16 са определени чрез конкурси, носещи имената на изтъкнати български учени и общественици с принос в развитието на българската и световна наука, техника и технологии.

За постижения в овладяването на компютърните науки на името на Джон Атанасов стипендии получиха Никола Димитров от СУ „Св. Кл. Охридски“ и Денислав Лефтеров от ПУ „П. Хилендарски“. Младен Вълков от СУ „Св. Кл. Охридски“ и Мартин Рачев от Техническият университет – София са носители на стипендията *за постижения в овладяването на математиката на името на акад. Никола Обрешков*; Чавдар Дуцов от СУ „Св. Кл. Охридски“ – *за постижения в овладяването на знания в областта на физиката на името на*

акад. Георги Наджаков; Ивелина Стефанова от ПУ „Епископ Константин Преславски“ – *за постижения в овладяването на химията и химичните технологии на името на акад. Ростислав Каушев*. Двама са носителите на стипендията *за постижения в овладяването на знания в областта на медицината и биологията на името на акад. Методи Попов* – Елизар Цветков от Медицинския университет – Пловдив и Виктория Георгиева от Медицинския университет – София; двама са и *за постижения в овладяването на аграрните науки, вкл. ветеринарните науки и горското стопанство на името на акад. Дончо Костов* – Мартин Маринов от Аграрен университет – Пловдив и Стефани Згурева от Лесотехнически университет – София. *За постижения в овладяването на инженерните науки в областта на електрониката, автоматизацията и електротехниката на името на акад. Димитър Мишев* стипендия получи Николай Бойчев от НВУ „Васил Левски“, а *за постижения в овладяването на инженерните науки в областта на машиностроителните технологии на името на акад. Ангел Балеvски* – Стефан Петров от Бургаския университет „Асен Златаров“. По двама са и стипендиантите *за постижения в овладяването на знания в областта на строителството и архитектурата на името на Кольо Фичето* – студентите от УАСГ – София Цветина Димитрова и Боян Костадинов и *за постижения в овладяването на знания в областта на икономиката на името на акад. Евгени Матеев* – Петко Иванов от УНСС – София и Антонио Дичев от СА „Д. Ценов“ – Свищов.

Най-големият дарител на стипендии за учебната година 2015/2016 г. е китайската компания Huawei Technologies, която създава преди няколко години международната си програма за талантиви студенти „Telecom Seeds For The Future“. Целта ѝ е да подобри ИКТ образованието до онова, от което се нуждае ИКТ индустрията. Програмата се стреми да развива местни ИКТ таланти, да провокира интерес към телекомуникационния сектор и да разпространява добрите практики. Отличените 10 студенти, които получават стипендии по 1000 USD, ще имат възможност да посетят централата на Huawei в Китай. Договорът между фондация „Еврика“ и китайския концерн е за 5 години.

От общия брой на стипендиантите на фондация „Еврика“ за учебната 2015/2016 г. 16 са представители на СУ „Св. Кл. Охридски“, 5 – на ПУ „Еп. К. Преславски“, 4 – на МУ – София; по 2 – на Технически университет – София и УАСГ – София и по 1 – на УНСС – София, Стопанска академия „Димитър Ценов“ – Свищов, РУ „Ангел Кънчев“, НВУ „Васил Левски“, Университет „Асен Златаров“ – Бургас, ТУ – София, Филиал Пловдив, Икономическият университет – Варна, ПУ „Паисий Хилендарски“, Лесотехническият университет – София, Аграрен универси-

тет – Пловдив и Медицински университет – Пловдив. Стипендианти на фондацията са и ученици, лауреати от международни олимпиади, които учат в МГ „Атанас Радев“ – Ямбол, НПМГ – София и СМГ „Паисий Хилендарски“.

Нека да завършим с част от есето – един от елементите за кандидатстване за именна стипендия, на студентката от Шуменския университет Ивелина Стефанова, носителка на стипендията на името на акад. Ростислав Каишев: *Никога не се отказвай!* –

това е едно прекрасно мото, което според мен всеки трябва да поддържа в себе си... Аз вярвам, че личното и професионално бъдеще на всеки човек се крие в самия него. Колкото повече мечти и вяра в тях, толкова повече планове за бъдещето. Тези планове ние прилагаме в нашата реалност. В крайна сметка реалността е такава, каквато я направим... А вие – борите ли се, за да станат реалност мечтите ви?